

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibus A Ludovico
Maimburgo, Aliisque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

53. Prima Epistola D. Ioannis Cerle Vicarij Apamiensis ad In[n]ocentium PP.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

Documentum LIII.

Epistola Joannis Cerle, Vicarij Generalis Apamiensis Ecclesiæ, Sede vacante, ad INNOCENTIUM PP. XI.

BEATISSIME PATER,

Posthumillima Pedum oscula.

SIm licet pulvis, & cinis, eâ tamen fretus benignitate, quâ nos oculos Vestras tamquam bonus Pastor Apostolicis humeris gestatis, & sacro gremio confoveris; non verebor ad Vos Dominum meum loqui, & in Sanctitatis Vestre sinum meas, & totius Apamiensis Ecclesiæ lacrymas effundere. Sed quid lacrymas marorémque loquor, cum nobis potius latandum sit (siquidem verè Christiani sumus) illudque Pauli unicuique nostrum usurpandum: *Repletus sum consolatione, super abundo gaudio in omni tribulatione nostra.*

Quanta sit hæc nostra tribulatio, Pater Sanctissime; enarrare quis queat? Dum enim Sanctitas Vestra, pendente istiusmodi negotij tractatione, non solum poneret fulmina, sed etiam effertatos tot adversariorum nostrorum animos, omnimodis Paternæ Clementiæ officijs delinire conaretur, nobisque, & induciarum fides, & spes propediem ad futuræ pacis securitatem pollicerentur; ecce repentinâ tempestas ingruit. Quodque Sede vacante nihil innovari passi sumus, & nullâ ratione adduci umquam potuimus, ut anathematizatos, & publicè denunciatos Regalistas in communionem nostram admitteremus; bonis, Patriâ, libertate spoliatur; erramus in solitudinibus, egentes, & angustiati, vinculis, catenisque constricti, per oppida circumducimur, ad terrorem omnibus incutiendum:

dum: cum sicarijs, ac parricidis, teterrimis ergastulis conclusi, suspiria mittimus surdis auribus excipienda; quid plura? Maledicimur, & blasphemamur: extra synagogas faciunt nos: &, ne quid malis nostris desit, in occisionem quoque mittimur.

Scupenda, sed vera loquor, Pater Sanctissime; extinctus enim est, sublatúsque durissimi carceris incommodis R. P. Carla, Canonicus, ac Prior noster; foelix, quòd libertatis Ecclesiasticæ prima victima cecidit. Fuerat ille, venerabilis Episcopi nostri, in restauranda hujus nostri Capituli sanctiore disciplina adjutor, & administer præcipuus: jamque senescebat, suæ nostræque saluti sedulò invigilans; cùm ecce afflictis nobis, & lacrymantibus, repente, ac violenter eripitur. Nulla innocentissimo seni, qui vel vultu sanctimoniam spirabat, habita est reverentia; laboribus, morbis, & extremâ macie confectus rapitur, trahiturque in ultimos Galliaë recessus, ibique in quadam arce includitur, quæ cùm sit ad littus Mediterranei maris, subpestilenti aëre posita, optimo Seni exitio fuit. Morientis, ac tantum beneficium cum lacrymis postulanti, Ecclesiæ Sacramenta negata sunt; quod, cujus scelere factum sit, nondum planè scire potuimus. R. Patrem Michaelem d' Aubarede Presbyterum virtutibus, quàm natalibus nobiliorem, quem putabamus exilio tantùm multatum, audivimus ductum Cadomum, ibique in carcerem detrusum. Rev. Pater Rech, tam arctâ custodiâ inclusus constrictúsque est, ut quid de eo factum sit, penitùs ignoremus, nisi quòd à non levi auctore didicimus, multas illum, initio præsertim, ærumnas esse perpeßum: quòdque fidem superare videtur, multi temporis inediâ esse cruciatum. Cæteri Canonici Regulares fratres mei sedibus suis pulsi, in varijs Oppidis inter

inter se, & à nobis distitis, tristissimam (secundum hominem loquor) maestissimamque vitam agentes, exulant.

Ego peccator peccatorumque primus, solus relictus sum, ut hæc nuntiarem Sanctitati Vestrae. Quamquam quis relictum intactumque putet, hominem toties proscriptum, publicatumque, tam diligenter quaesitum? quem si quis in domum admiserit, in summo bonorum libertatisque periculo versatur? ad quem capiendum Gubernator & Praeses Provinciae, ingentis mercedis pollicitatione, omnes, ac singulos cohortatur? cui vincula, triremes, & acerbiora fortasse supplicia parata sunt? Sed hæc mala, Beatissime Pater, culpa meae, atque adeo flagitia, in caput meum, iusto DEI iudicio invexerunt: cum sodales mei, quorum consortio, nec Mundus, nec ipsi digni sumus, non uti hostes, sed ut filij, non in poenam, sed in probationem, & in praemium flagellentur.

Sic premimur, sic affligimur, Pater Beatissime nec mitius habentur, quicumque suspecti sunt, auxilio nos consilioque juvare suo, aut propensiore benevolentia nos prosequi. Non modo periculosa, sed etiam exitiosa res est amicitia nostra, quemadmodum multi experti sunt. In his est Albiensis Ecclesiae Theologus, nomine Dufferiet, vir inter nostrates, si quisquam alius, de Ecclesia bene meritus, pietate, eloquentia, rerum Ecclesiasticarum peritia conspicuus, quem bonus quisque Episcopus non modo complectitur ut filium, sed etiam audit, ut magistrum, reveretur ut patrem. Hunc in extremam senectutem vergentem, in ultimos Burgundiae fines ablegarunt, non alius certe criminis reum, nisi quod adversarijs in suspicionem venerit, venerabili Episcopo nostro, & nobis consilium aliquando dedisse. Simili poena, & ob eandem causam, affectus

affectus est Presbyter alius nomine Jacobus Cazanave, qui Ecclesiam Tholosanam eximiâ pietate, & Academiam singulari doctrinâ cohonestat.

Oboriuntur mihi lacrymæ, cùm de nobili quodam adolescente mentionem facio, qui, quòd mandatum aliquod nostrum Apamiensis Ecclesiæ foribus appendisset, in horrendas subterranei carceris tenebras projectus est, ibique foetore, aliisque loci molestijs propemodum enectus: ut præ magno beneficio habuerit, hinc eductum, ad Tribunal extraordinarij Judicis, magna cùm ignominia trahi, capitique periculum adire. Plus illi nocuit unus è nostris, qui consanguineus ejus est, quàm profit habere patrum insignem militiâ Virum, & rebus gestis toto Orbe conspicuum. Quâ re profectò, si quo alio argumento, intelligi potest, quanta sit adversariorum acerbitas, odiorumque magnitudo.

Alios permultos omitto, Pater Sanctissime, pro causa Dei extrema quaque subeuntes. Sed hæc quanta sint, levior fortasse videbuntur, si conferantur cum lugendo illo schismate, quo in Ecclesia Apamiensi tunica Christi inconsutis scinditur.

Illustrissimus Archiepiscopus Tholosanus non dubitavit Presbyterum quemdam mittere, qui per summam vim nobis omnibus expulsis, in illa Ecclesia, Sede vacante, vices illius ageret, reverà, ut Sponsam Christi Regalisticis, ut vocant, conculcandam, adulterandamque traderet.

Religio magna est, ac summa pietas huic Vicario Generali, partam contra Canonicas sanctiones auctoritatem, armis, quibus tota Regio perstrepat, asserere: anathemate percussos homines altaribus admovere: plebem Christianam ad celebranda cum excommunicatis mysteria, & ab

ijs suscipienda Sacramenta, reuuentem licet, & fidem sacram legum obtestantem, immisis militibus adigere: Monachos, & Sanctimoniales in obsequio remanentes, ab usu Sacramentorum arcere, & Monasterijs suis eijcere: Sororem Episcopi nostri, alteram Tabitham, viduam Dynastæ Mirapicensis (quod nomen inter primates Regni perelebri est) quæ jam multos annos, erudiendis in Christiana disciplina pauperibus puellis, cum nonnullis pijsimis Virginibus, quas secum alebat, summa cum humilitate vacabat, Apamijs expellere: Seminarij Domum, qui locus orationi, pijs lectionibus, religioso silentio sacer hucusque fuerat, Regalistarum clamoribus, aleis, compotationibus, in multam noctem protrahitis, scedandam relinquere: Apamiarum Prætori, Provincia Fuxensis Proregi, Aquitaniæ Præsidi, eorûmq; Ministris Ecclesias, ac Monasteria diripientibus, rapinisque, ac sacrilegijs cuncta miscentibus, non solum non resistere, sed etiam omni ope favere, adijti, præstò esse.

Tot tantisque flagitijs, ex uno schismate, tamquam ex suo fonte profluentibus, accessit hæresis. Ajunt enim homines isti Ecclesiæ perduelles, ac publicis instrumentis consignant, jus istud Regaliæ, non aliunde adscitum, non Ecclesiæ, aut Sanctæ Sedis beneficio partum: sed ipsis Regibus innatum, ipsorûmq; sceptro, ac diadematis naturæ legibus ita esse conjunctum, ut ab ijs nullâ ratione diuelli possit: hoc est, licere laicis, quatenus laici sunt, si modò rerum potiantur, præcipua Episcoporum obire munia: Canonicos, qui Sede vacante spiritalem jurisdictionem habent, efficere: Theologos ad prædicandum Dei Verbum mittere: Parochis curandas animas tradere, & alia id genus multa præstare. Qui error, Pater Sanctissime,
Henri.

Henricianæ hæresi, toties à Sancta Sede profligatæ, non modo simillimus est, sed eâ multo peior, multoque pestilentior. Quod enim Henriciani obscure, & quasi per ambages innuebant, isti palam profitentur, & prædicant. Ex investituris veniebat quidem ad hæresim; at sensim, nec nisi per multos gradus. At in Regalia statim se prodit, & quæ olim in investituris erubescerat, os, frontemque meretricis assumit Hæresis.

Hujus præcipui fautores, Pater Beatissime (horrens, lugensque dico) RR. PP. Societatis Jesu censentur, & sunt. Non mentior Petro, quem scio coram se mentientes verbi sui mucrone aliquando interemisisse. Hi enim privatis colloquijs, publicis professorum prælectionibus, libris quoque in lucem editis, Regnantium in rebus Ecclesiasticis auctoritatem evehunt, & extollunt. Hi Summos Pontifices, quorum constantia in vendicanda Ecclesiæ libertate omnium sæculorum venerationem promeruit, tamquam aut plus æquo credulos, aut nimium in consilijs præcipites, aut gerendæ rei parùm idoneos spernunt, scommatis dicterisque proscindunt. Non habent alios Regalistæ consiliarios, patronos, amicos: per hos fit illis in Aulam aditus. Horum consilio, suafuque, multi quos antea religio impediebat, fractis tandem conscientiæ repagulis, in Beneficia Regaliæ, ut mentiuntur, obnoxia, impetu facto irruerunt. Ut non immeritò quispiam dixerit, Regaliæ parentem esse Patrem Ferrier: nutritium, & educatorem Patrem de la Chaise: præconem Patrem Maimburg: Defensores, & Advocatos, atque adeò milites, cæteros omnes Jesuitas. Quod quidem mirum nullatenus videri debet; pinguiore enim Regaliæ fructus Societas percipit; nam cum hujusmodi Beneficia ex nutu ferè, ac voluntate Confessarij con-

ferantur à Principe, nullâ re magis Societatis potentia pro-
vehitur. Hoc illi familias devincit, hoc innumerabilem
clientum multitudinem illi conciliat.

Quod pertinet ad Archiepiscopum Tholosanum, ut est
Jesuitis in cæteris rebus addictissimus, ita in opprimendis
nobis conjunctissimus. Hujus erga Sanctam Sedem ani-
mum nulla res magis demonstrat, quàm quod nuper re-
cepto Apostolico Brevi præstitit. Vocat illico Regium No-
tarium, jubetque scribere: nefas esse sibi ullum Pontifi-
cium rescriptum injussu Regis, aut legere, aut aperire.
Eam esse Concordatorum fidem: sic ferre Ecclesiæ Galli-
canæ libertates. O miseram libertatem omni servitute cru-
deliorem! quâ durissimo sæcularium potestatum jugo
Gentium Regina subjicitur, totque habet ergastula, quot
sunt in Gallia Jurisdictionum Curia.

Ad istiusmodi calamitosam libertatem pertinet, quod
nuper in Senatu Tholofano, authore Illustrissimo Archie-
piscopo, factum est. Nam cautum fuit, ne quis in poste-
rum ullum Apostolicum Breve reciperet, quod non esse
prius in Consilio Regis excussum, ipsique probatum, mul-
tâque immensa dicta eis, qui secus fecerint.

Ego verò, quòd Breve miserim, ac unus è Canonicis
nostris, quòd obtulerit, in pœnam nescio quam (gravissi-
mam certè) diligentissimè quærimur.

Ecce, Sanctissime Pater, non Apamiensis modò, sed
totius Ecclesiæ Gallicanæ misera, & ærumnosa conditio!
Hæc ad Sanctitatem Vestram supplices manus tendit, quan-
tum per vincula, quibus atteritur, tendere licet. Consola-
mini, precor, mœrentem, erigite conculcatam, vincitam,
captivamque redimite. Pereat, Pater Sanctissime, spes
adversariorum nostrorum, qui totam vincendi fiduciam
in

in eo collocant, quod tristissimum, acerbissimumque luctum universo Christiano Orbi afferre debet. Quorsum enim negotium istud in tam longas, tamque affectatas moras protrahitur? sperant, nimirum, nec dissimulant, extinctis tum Alecensi, tum Apamiensi Venerandis Præfibus, qui duo soli conatibus eorum adversabantur, litem ipsam ex ipsorum voluntate, sub alio Summo Pontifice, finem propediem habituram.

Quod quidem, vel cogitasse scelus, & parricidio simillimum. Sed hæc tam impia, tam crudelis expectatio divinæ providentiæ munere decipietur. Vivet, vivet in multos annos Sanctitas Vestra, Ecclesiamque Gallicanam non modo Regaliæ compedibus liberabit, sed alia quoque vetustiora ipsius vincula catenasque confringet. Cujusmodi sunt, extincta prorsus Ecclesiastica jurisdictio: Clericorum omnium pessumdata dignitas: & ea portenta, quæ vocant Appellationes ab abusu, quibus quidem per summam temeritatem, & supra Episcopale fastigium, & supra Sanctam Sedem erigit se sæculare Tribunal.

Hæc sunt vota, Sanctissime Pater, non nostra duntaxat, sed omnium ferè tum Clericorum, tum Episcoporum totius Galliæ, quorum eadem est nobiscum sententia, etiam si præ metu longè sit dispar agendi ratio.

Quod ad nos attinet, Pater Beatissime, immensas Sanctati Vestræ gratias referimus, non solum quòd nos, causamque nostram, Paternâ benignitate prosecuta sit, sed etiam, quòd ad nostram tenuitatem scribere indignum Apostolico vertice minimè putaverit. Qua in re, Pater Beatissime, sicut in cæteris omnibus, summorum Apostolorum vestigijs insistitis; nam & Paulus pro Onesimo fugitivo mancipio, & Discipulus Domini, Electæ foeminae Canoni-

cām scripsit Epistolam. Nos verò ea res, & honore cumulat. & solatio plurimum afficit. Nam quemadmodum Machabæi inter tot adversa, nullum aliud rebus suis per fugium fomentumque quærebant, habentes solatio sanctissimos libros; ita nos tot malis jaçtati, tot incommodis affecti, vix tanti doloris acerbitatem sentimus, habentes solatio Apostolicas litteras. Ignoscat precor, Sanctitas Vestra, quòd ad ipsam minùs decenti chartâ scribere non dubitaverim. Istud non meæ culpæ, sed fugæ tribuendum. Vestros Apostolicos pedes exosculari, sacræque vestigia adlambere gloriatur 7. Januarij 1681.

Sanctitatis Vestræ

*Humilissimus & obsequentissimus servus
& in Christo Filius*

Joannes Cerle Vicarius Generalis.

Documentum LIV.

Breve INNOCENTIJ XI. PP. ad R.P. Joannem Cerle,
& Capitulum Ecclesiæ Apamiensis.

Dilectis Filijs Joanni Cerle, Canonico & Præcentori, & Vicario Generali, Capitulo & Canonicis Regularibus Ecclesiæ Apamiensis.

INNOCENTIUS PP. XI.

Dilecti Filij, Salutem & Apostolicam Benedictionem. Quoniam novas in dies prodire accipimus Sathanæ artes, & machinationes; ut quæ à piæ recordationis Francisci Episcopo Vestro pro istius Ecclesiæ, & Diœcesis utilitate salubriter statuta fuere, penitus evertat, & eorum quæ huc usque